

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/093 - Realizacja i wdrażanie Projektu Emp@tia - platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Tadeusz Lewandowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 96953 z dnia 10 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, dalej „Urząd”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mikołaj Bogdanowicz, Wojewoda Kujawsko-Pomorski - od 9 grudnia 2015 r. ¹ (dowód: akta kontroli str. 274)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Urząd podjął skuteczne działania w celu wdrożenia oraz uruchomienia aplikacji i systemów w związku z realizacją Projektu Emp@tia³ (dalej: „Projekt”). Wyznaczeni pracownicy Urzędu zapewniali wsparcie jednostek terenowych pomocy społecznej podczas podłączania systemów informatycznych związanych z obsługą spraw dotyczących pomocy społecznej⁴ do Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego⁵. Uczestniczyli oni również w pilotażowym uruchomieniu systemów informatycznych w 24 ośrodkach pomocy społecznej, a następnie wspomagali uruchomienie systemów w pozostałych jednostkach w województwie kujawsko-pomorskim⁶. Uruchamianie systemów informatycznych związanych z Projektem zakończyło się w grudniu 2014 r.

Pozytywnie oceniono, że wskutek m.in. działań pracowników Urzędu w gminach i powiatowych centrach pomocy rodzinie nastąpiło terminowe podłączenie wszystkich systemów dziedzinowych w obszarze pomocy społecznej⁷. Na opóźnienie w podłączeniu 11 jednostek realizujących zadania pomocy społecznej Urząd nie miał wpływu.

Od czasu uruchomienia Projektu Urząd wykorzystywał jego produkty w zakresie udostępnionym przez wykonawcę. W ocenie NIK dobre rezultaty uzyskano dzięki wdrożeniu Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej: „CAS”), dzięki czemu usprawniona została obsługa merytoryczna i finansowa jednostek podległych, przyspieszono proces zbierania informacji oraz ułatwiona została weryfikacja

¹ W okresie od 14 grudnia 2010 r. do 8 grudnia 2015 r. Wojewodą Kujawsko-Pomorskim była Ewa Mes.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ „Emp@tia - Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego”.

⁴ A także spraw związanych ze świadczeniami rodzinnymi, z funduszu alimentacyjnego, wsparcia rodziny, systemu pieczy zastępczej (dalej „systemy dziedzinowe”)

⁵ Dalej „CSIZS”

⁶ Dalej: „województwo”

⁷ Tj. w planowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej terminie - do 29 sierpnia 2015 r.

danych sprawozdawczych. Wprowadzony system umożliwił również obsługę karty dużej rodziny (dalej: „KDR”), prowadzenie rejestru ośrodków i organizatorów turnusów rehabilitacyjnych, a także prowadzenie rejestru żłobków i wspomaganie programu „Maluch”⁸.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie do wdrożenia oraz uruchomienie aplikacji i systemów udostępnionych w związku z realizacją Projektu

Opis stanu faktycznego

1. W związku z realizacją Projektu MPiPS powierzyło urzędom wojewódzkim zadania wsparcia procesu podłączania systemów dziedzicznych podległych jednostek terenowych pomocy społecznej⁹ do CSIZS oraz procesu instalacji Oprogramowania Terminali Mobilnych. Powierzono również wsparcie przy podłączaniu terminali mobilnych do systemów dziedzicznych, a także wsparcie jednostek terenowych w trakcie utrzymania CSIZS¹⁰.

Dwóch pracowników Wydziału Polityki Społecznej Urzędu¹¹ uczestniczyło w pracach zespołu do spraw Projektu, powołanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej¹². Powierzono tym pracownikom role wsparcia w obszarach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w zespołach merytorycznych powołanych dla realizacji Projektu. Z ich wyjaśnień wynikało, że udział w pracach zespołu polegał na konsultacjach telefonicznych z pracownikami departamentów merytorycznych MPiPS w sprawie problemów związanych ze sprawozdawczością w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 3-5, 12, 16-18)

Dyrektor Departamentu Informatyki¹³ MPiPS pismem z 3 października 2013 r. poinformował Wojewodę o planowanym udostępnieniu CSIZS jednostkom terenowym z obszaru zabezpieczenia społecznego i rodziny¹⁴.

Podstawowe zadania administratorów wojewódzkich określone przez DI¹⁵ polegały na: zaplanowaniu procesu podłączania systemów dziedzicznych do CSIZS, zebraniu zgłoszeń o gotowości jednostek pomocy społecznej do podłączenia i przekazaniu im pakietu informacyjnego umożliwiającego podłączenie oraz raportowanie stanu realizacji procesu.

Dwóch pracowników WPS, którzy uczestniczyli w pracach zespołu ds. Projektu, zostało przeszkolonych w MPiPS¹⁶ do pełnienia funkcji administratorów wojewódzkich CSIZS. Jeden z pracowników Biura Kadrowo-Organizacyjnego Urzędu został przeszkolony w zakresie pomocy informatycznej podczas podłączania systemów dziedzicznych jednostek terenowych w Województwie. Dnia 31 stycznia

⁸ Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (dalej: „MPiPS”).

⁹ Ośrodki pomocy społecznej, urzędy gmin, urzędy miast.

¹⁰ Podstawą prawną do podjęcia ww. zadań był art. 22 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań wojewody należy realizacja zadań określanych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie utrzymania i rozwoju systemu informatycznego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w województwie oraz współfinansowanie i sprawowanie nadzoru nad jego funkcjonowaniem.

¹¹ Dalej: „WPS”.

¹² Na podstawie § 5 ust. 2 pkt. 2 lit. „f” i pkt. 3 lit. „h” zarządzenia Nr 17 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie utworzenia zespołu do spraw realizacji w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej projektu „Emp@tia - Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego” (Dz. Urz. MPiPS z 2011 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.).

¹³ Dalej: „DI”.

¹⁴ Pismo zawierało także prośbę o skierowanie dwóch pracowników Urzędu na organizowane przez MPiPS szkolenie dla administratorów wojewódzkich CSIZS.

¹⁵ W pismach dyrektora DI: z 3 października 2013 r. do Wojewody oraz z 7 lutego 2014 r. do dyrektora WPS.

¹⁶ Szkolenia odbyły się w dniach 14-15 października 2013 r. oraz 23 stycznia 2014 r.

2014 r. administratorzy wojewódzcy otrzymali od DI uprawnienia dostępu¹⁷ do Modułu Zarządzania Tożsamością¹⁸, umożliwiającego nadawanie uprawnień administratorom w jednostkach terenowych i do platformy e-Learningowej¹⁹ zawierającej materiały szkoleniowe dotyczące terminali mobilnych.

Pracownicy Urzędu nie uczestniczyli w testowaniu aplikacji i systemów informatycznych wykonanych w ramach Projektu.

Pismem z 7 lutego 2014 r. Dyrektor DI zwrócił się do wójtów/burmistrzów/prezydentów miast oraz dyrektorów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z prośbą o podjęcie współpracy z administratorami wojewódzkimi w zakresie podłączania systemów dziedzicznych.

(dowód: akta kontroli str. 3-19, 34-37)

2. Urząd upowszechniał wiedzę o Projekcie poprzez:

- przesłanie 11 kwietnia 2013 r. pocztą elektroniczną informacji o stronie internetowej Projektu²⁰ wraz z plikiem zawierającym podstawowe dane o Projekcie do wszystkich ośrodków pomocy społecznej (dalej: „ops”) oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie (dalej: „pcpr”) na terenie Województwa;
- zorganizowanie 25 kwietnia 2013 r. konferencji promującej Projekt, na której prelegentami byli dyrektor i pracownicy DI. Zaproszono na nią pracowników ośrodków pomocy zajmujących się obsługą programów z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego lub sprawujących nadzór nad funkcjonowaniem ośrodka²¹;
- przekazanie do wszystkich pcpr i ops w dniu 26 września 2013 r. drogą mailową materiałów z IV ogólnopolskiej konferencji dotyczącej Projektu²², w tym prezentacji prelegentów;
- przesłaniu 17 października 2013 r. pocztą elektroniczną informacji o pojawieniu się na stronie internetowej Projektu danych dotyczących terminali mobilnych²³.

W badanym okresie Urząd nie zamieszczał informacji o Projekcie na swojej stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 20-35, 60, 280)

3. Pracownikom Urzędu zapewniono możliwość przygotowania się do realizacji zadań związanych z wdrożeniem i wykorzystaniem produktów Projektu poprzez:

- udział Dyrektora oraz dwóch pracowników WPS w ogólnopolskich konferencjach dotyczących Projektu, które odbywały się 17-18 maja i 22-23 listopada 2012 r. oraz 23-24 września 2013 r.²⁴ Podczas konferencji przedstawiciele Ministerstwa oraz wykonawcy prezentowali m.in.: programy i projekty wdrażane przez MPiPS w kontekście Projektu, a także platformę analityczno-raportową. Prezentowano również usługi CSIZS, które miały być

¹⁷ Loginy i hasła

¹⁸ Dalej „MZT”.

¹⁹ Login i hasło dostępu do systemu JIRA służącego do bieżącego monitorowania i koordynowania prac związanych z uruchomieniem CSIZS DI przekazało w dniu 28 stycznia 2014 r.

²⁰ <http://empatia.mpips.gov.pl>.

²¹ W konferencji wzięło udział 137 pracowników z: 99 miejskich, miejsko-gminnych lub gminnych ośrodków pomocy społecznej (dalej odpowiednio: „MOPS”, „MGOPS”, „GOPS”); 13 pcpr, trzech miejskich ośrodków pomocy rodzinie (dalej: „MOPR”), co stanowiło ok. 70% wszystkich jednostek pomocy społecznej z terenu Województwa.

²² W konferencji uczestniczył administrator wojewódzki Projektu.

²³ Terminale dla pracowników socjalnych, z oprogramowaniem wspierającym przeprowadzanie wywiadów środowiskowych.

²⁴ Dyrektor WPS uczestniczył w pierwszej z wymienionych konferencji, a każdy z pracowników w dwóch konferencjach.

udostępnione po zakończeniu realizacji Projektu, w tym terminale mobilne dla pracowników socjalnych;

- skierowanie dwóch pracowników WPS na szkolenie administratorów wojewódzkich CSIZS, przeprowadzone 14-15 października 2013 r., które obejmowało zarządzanie kontami i użytkownikami, oprogramowanie terminali mobilnych oraz zdalną platformę szkoleniową e-learning;
- skierowanie trzech pracowników Urzędu²⁵ na zorganizowane 23 stycznia 2014 r. szkolenie dotyczące podłączania systemów dziedzinowych jednostek terenowych do CSIZS, na którym omówiono pilotażowe podłączenie wybranych jednostek do CSIZS (stan realizacji i wnioski, które pojawiły się po pierwszym etapie i plan etapu drugiego) oraz podłączanie wszystkich jednostek do CSIZS.

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 38-63, 75)

Działania związane z podłączaniem systemów dziedzinowych do CSIZS w ops i pcpr rozpoczęto od przekazania informacji dotyczących założeń tego procesu. MPiPS zwróciło się do jednostek realizujących zadania w zakresie pomocy społecznej o podjęcie współpracy z administratorami wojewódzkimi w zakresie podłączania systemów dziedzinowych do CSIZS. Poinformowano również, że podłączanie wszystkich jednostek będzie odbywało się od 31 marca do 29 sierpnia 2014 r. Procedury i instrukcje MPiPS przekazało do wszystkich urzędów i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania w obszarze zabezpieczenia społecznego, z wyjątkiem Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Toruniu²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 34-37, 64-74)

Administrator wojewódzki wyjaśnił, że niepowiadomienie ROPS o podłączeniu do CSIZS spowodowane było brakiem informacji o konieczności podłączenia systemu dziedzinowego tej jednostki. Wyjaśnił, że na żadnym ze spotkań dotyczących Projektu w MPiPS nie przedstawiono informacji o planowanym podłączeniu ROPS.

(dowód: akta kontroli str. 115-116)

Pracownicy Urzędu uczestniczyli w prowadzonym na terenie Województwa pilotażu podłączenia do CSIZS, w którym brały udział 24 jednostki. W okresie 20-28 lutego 2014 r. podłączono systemy dziedzinowe związane z obsługą spraw dotyczących pomocy społecznej w ośmiu ops²⁷. W czterech z nich podłączono system obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, a w dwóch obsługę wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej. W okresie 13-18 marca 2014 r. Urząd uczestniczył w podłączeniu systemów dziedzinowych w kolejnych 16 ops²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 124-132)

W informacji podsumowującej pilotaż administrator wojewódzki sygnalizował błędy występujące w zgłoszeniach²⁹ oraz użytkowanie niepełnej wersji systemu dziedzinowego (bez zawartości pakietu poprawek). Administrator lokalny zgłaszał

²⁵ Dwóch z WPS oraz jeden z Biura Kadrowo-Organizacyjnego.

²⁶ Dalej „ROPS”.

²⁷ GOPS i MOPS w: Koronowie, Nakle nad Notecią, Raciążku, Rogowie koło Żnina, Gaśawie i Dobrczu oraz dwie filie MOPS w Bydgoszczy.

²⁸ MOPS w Brodnicy GOPS w Sicienku, Chrostkowie, Tłuchowie, Rypinie, Wielkiej Nieszawce, Brześciu Kujawskim, Choceniu, Fabiankach, Lubaniu, MGOPS w Janikowie i Żninie, Urzędzie Gminy w Tłuchowie, Chełmnie, Choceniu, i Sicienku

²⁹ Błędnie podany numer TERYT (rejestr urzędowy podziału terytorialnego kraju prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny (GUS), KESO - kod Elementu Struktury Organizacyjnej, kod lokalizacji.

natomiast konieczność doprecyzowania instrukcji pierwszego uruchomienia Terminala Mobilnego.

(dowód: akta kontroli str. 78, 80-81)

Masowe podłączenia jednostek pomocy społecznej gmin w Województwie do CSIZS zostały wykonane w okresie od 28 maja do 5 września 2014 r. i objęły wszystkie obszary pomocy, którymi zajmowały się te jednostki.

Do 29 sierpnia 2014 r. Urząd zapewnił podłączenie do CSIZS 149 ops³⁰ (100% gmin w Województwie) w obszarze pomocy społecznej, a do 5 września 2014 r. 129 na 144 ops lub urzędów gmin/miast (89,6% gmin) w obszarze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Dziesięć ops³¹ oraz Urząd Miasta Inowrocławia, które użytkowały w obszarze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego system informatyczny firmy Radix, zostały podłączone do CSIZS w okresie od 16 października 2014 r. do 19 marca 2015 r. Z informacji przekazanej MPiPS³² wynikało, że przyczyną opóźnienia była konieczność zakupienia przez ww. jednostki dodatkowego elementu programu do obsługi obszarów świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Do 10 grudnia 2015 r. (tj. do dnia zakończenia kontroli) zostały podłączone do CSIZS systemy dziedziczone w obszarach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w trzech jednostkach: MOPR w Toruniu i we Włocławku oraz w Urzędzie Miasta Bydgoszczy. Jednostki te korzystały przy obsłudze ww. obszarów z oprogramowania firmy Otago. Oprogramowanie to nie posiadało niezbędnego świadectwa zgodności wydawanego przez MPiPS, aby system mógł zostać podłączony do CSIZS. Dyrektor WPS dwukrotnie informował DI o zaistniałej sytuacji. Zgłoszenia gotowości podłączenia systemów funduszu alimentacyjnego do CSIZS z Bydgoszczy, Torunia i Włocławka dotarły w trakcie kontroli NIK (odpowiednio 24 i 26 listopada oraz 8 grudnia 2015 r.). Administrator wojewódzki wykonał niezbędne czynności w zakresie obsługi tych zgłoszeń i przekazał zwrótnie pakiety administratora lokalnego. Z wyjaśnień Dyrektor WPS wynikało, że moduł oprogramowania firmy Otago do świadczeń rodzinnych, z którego korzystają ww. miasta, oczekuje na wydanie przez MPiPS warunkowego świadectwa zgodności, stąd w kolejnych pismach³³ zwrócono się o wytyczne do podłączenia systemu dziedziczonego, w stosunku do którego trwa w MPiPS procedura związana z wydaniem świadectwa zgodności. Do 10 grudnia 2015 r. nie otrzymano z DI odpowiedzi.

Systemy dziedziczone w obszarze pomocy społecznej we wszystkich pcp w Województwie zostały podłączone do CSIZS w dniach od 12 do 16 grudnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 100-111, 121-135, 185-196, 275-277, 281)

³⁰ Ops z 143 gmin w Województwie oraz sześć filii MOPS w Bydgoszczy.

³¹ GOPS Barńciczka, GOPS Brzozie, MGOPS Górzno, GOPS Gruta, MGOPS Łasin, GOPS Rogóźno, GOPS Świecie nad Osa, MOPS Lipno, GOPS Dobrze, GOPS Płużnica.

³² Pisma Dyrektora WPS do DI z 3 września i 18 grudnia 2014 r.

³³ Pisma Dyrektora WPS z 30 października i 7 grudnia 2015 r.

Z wyjaśnień administratora systemu wynikało, że w okresie masowego podłączania wystąpiło sześć zgłoszeń³⁴ o trudnościach. Każde z tych zgłoszeń było innego rodzaju i zostało przekazane do wykonawcy, który każdorazowo rozwiązywał problem i potwierdzał jego usunięcie.

(dowód: akta kontroli str. 112-114)

4. Administrator wojewódzki wykonywał zadania dotyczące podłączenia systemów dziedzinowych do CSIZS, w szczególności:

- dokonał konfiguracji jednostek, jeżeli nie zostały wcześniej zdefiniowane;
- założył w MZT konta użytkowników w roli administratorów lokalnych oraz administratorów OTM (w przypadku OPS);
- założył na platformie e-learningowej OTM konta dla administratorów lokalnych.

Ponadto administrator wojewódzki:

- przekazał do wszystkich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Województwie informacje o planowanym terminie podłączenia systemów dziedzinowych do CSIZS oraz dane niezbędne do podłączenia. Przekazał również podręczniki i instrukcje oraz wskazał miejsca udostępnienia tych informacji. Po otrzymaniu zgłoszenia gotowości do podłączenia przez administratora lokalnego przekazał drogą elektroniczną zabezpieczony pakiet administratora lokalnego zawierający odpowiednie dane;
- monitorował proces podłączenia, a w przypadku niepodłączenia systemów obsługujących świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny (opisanych wyżej) wyjaśniał przyczyny takiej sytuacji, udzielał wsparcia jednostkom oraz administratorom lokalnym podczas procesu podłączenia do CSIZS, pomagał w rozwiązaniu problemów oraz przekazywał informacje do MPIPS;
- przekazywał do MPIPS informacje o przebiegu procesu podłączenia pilotażowego i masowego oraz sporządzał raporty na platformie JIRA.

Uwagi administratora zawarte w ankiecie na koniec pilotażu dotyczyły sugestii opracowania generatora wniosków zgłoszenia gotowości do podłączenia jednostek oraz doprecyzowania instrukcji pierwszego uruchomienia terminala mobilnego przez uzupełnienie jej o obrazy okien pojawiających się na terminalu.

(dowód: akta kontroli str. 64, 67-74, 77-88, 91-94, 100-101, 109, 112-114, 121-131, 140-168)

Administrator wojewódzki wyjaśnił, że podczas realizacji powierzonych mu zadań, w trakcie procesu podłączania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej do CSIZS, korzystał ze wsparcia pracowników DI³⁵. Korzystał także ze wsparcia personelu wykonawcy CSIZS³⁶. Współpraca z wykonawcą była w jego ocenie dobra, a trudności rozwiązywano na bieżąco.

(dowód: akta kontroli str. 261)

³⁴ Zgłoszeń dokonywano za pomocą aplikacji JIRA udostępnionej przez wykonawcę CSIZS do bieżącego monitorowania i koordynowania prac związanych z uruchomieniem CSIZS.

³⁵ Pomoc ta polegała głównie na konsultacjach telefonicznych w trakcie wprowadzania danych o jednostkach i wykorzystywanych systemach dziedzinowych do MZT (dotyczących np. typu jednostki).

³⁶ W sytuacji wymagającej interwencji wykonawcy (np. błądny stan MZT, którego nie można było naprawić) zgłoszenia były kierowane na adres e-mail administratorów. W trakcie wdrożeń przydzielono dla administratorów wojewódzkich i oddzielnie dla administratorów lokalnych specjalne numery telefonów personelu wykonawcy dla zapewnienia wsparcia technicznego.

5. Urząd uzyskał dostęp do następujących produktów Projektu:

- od 1 stycznia 2014 r. do Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej „CAS”), która zastąpiła SAC³⁷, a od 17 marca 2014 r. także systemy QuickStat i sFundusz³⁸;
- od marca 2014 r. do Rejestru Żłobków. Administrator wojewódzki nadał uprawnienia użytkownika dziesięciu pracownikom Urzędu. W dniach 29 lipca i 9 października 2013 r. WPS przesłał do ops z terenu Województwa informacje o uruchomieniu w systemie QuickStat narzędzia informatycznego do realizacji obowiązku elektronicznego prowadzenia rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów³⁹. W dniu 29 lipca 2013 r. administrator wojewódzki przekazał za pomocą SAC do wszystkich ops dane, w tym loginy i hasła, niezbędne do rejestracji w nowym module QuickStat pozwalającym na elektroniczne prowadzenie wykazu instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Umożliwiała to również jego automatyczną aktualizację po dokonaniu wpisu, zmianę danych lub wykreślenie instytucji, a także zaprezentowanie rejestru na stronie internetowej⁴⁰ oraz pobranie adresu lokalizacji żłobka/klubu dziecięcego w formie linku i umieszczenie go w BIP gminy prowadzącej rejestr żłobków i klubów dziecięcych;
- od 7 kwietnia 2014 r. do modułu obsługującego rejestr ośrodków i organizatorów turnusów rehabilitacyjnych eBON. Uprawnienia użytkowników uzyskało dwóch pracowników WPS;
- od 11 maja 2015 r. dwóch pracowników WPS uzyskało dostęp do systemu informatycznego KDR, pozwalającego na wprowadzanie danych z zawartych umów z partnerami do Wykazu uprawnień i Partnerów Karty Dużej Rodziny⁴¹;
- od 30 lipca 2013 r. z Platformy Analityczno-Raportowej mogło korzystać dwóch pracowników WPS w zakresie wglądu do gotowych raportów z lat ubiegłych. Po zintegrowaniu aplikacji z Centralnym Systemem Analityczno-Raportowym CeSAR pracownicy WPS nie uzyskali do niego dostępu.

(dowód: akta kontroli str. 169-184, 197-202, 282-283)

W okresie od 4 sierpnia do 25 września 2015 r. użytkownicy systemu KDR nie posiadali ważnych haseł. W dniu 14 sierpnia 2015 r. pracownik WPS zwrócił się do MPiPS o nadanie nowego hasła. W dniu 25 września 2015 r. po jego interwencjach zostały nadane nowe hasła⁴².

(dowód: akta kontroli str. 224-228, 239)

Dyrektor WPS poinformowała, że Urząd nie uczestniczył w testach udostępnionych aplikacji i nie zgłaszał do nich uwag.

(dowód: akta kontroli str.243)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³⁷ Statystyczna Aplikacja Centralna z zakresu pomocy społecznej.

³⁸ Aplikacje statystyczne z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

³⁹ Wynikającego z art. 64a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457 ze zm.).

⁴⁰ www.zlobki.mpips.gov.pl

⁴¹ Art. 25 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r., poz. 1863 ze zm.).

⁴² W okresie braku dostępu do systemu KDR pracownicy Urzędu kierowali prośby o wprowadzenie nowych partnerów do Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich – jednostki budżetowej podległej Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej, prowadzącej Zespół ds. KDR.

2. Wykorzystanie produktów Projektu Emp@tia

1. W Wydziale Polityki Społecznej z wykorzystaniem CAS:

- sporządzano, przekazywano i odbierano druki sprawozdań,
- odbierano zbiory centralne przekazywane przez podległe jednostki i przesyłano do MPiPS,
- wysyłano i odbierano komunikaty oraz zapotrzebowanie na środki finansowe od jednostek podległych.

(dowód: akta kontroli str. 216-223, 262-268)

Administrator wojewódzki poinformował, że wszystkie sprawozdania resortowe z obszaru pomocy społecznej przekazywane do MPiPS za pomocą CAS są również przesyłane w wersji papierowej, natomiast sprawozdania z obszarów świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, opieki nad dziećmi do lat 3, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej tylko za pośrednictwem aplikacji CAS.

(dowód: akta kontroli str. 215)

Z informacji uzyskanych od pracowników WPS wynikało, że w trakcie wykonywanych zadań nie korzystali oni z platformy analityczno-raportowej z uwagi na wykorzystywanie danych dostępnych w sprawozdaniach resortowych i jednorazowych w CAS.

(dowód: akta kontroli str. 284)

Moduł „Rejestr żłobków” był wykorzystywany przede wszystkim przez pracownika WPS odpowiedzialnego za czynności sprawdzające i sprawozdawcze z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 podczas rozpatrywania ofert konkursowych składanych przez j.s.t. oraz podmioty prowadzące instytucje opieki nad małymi dziećmi, w ramach programu „Maluch”.

(dowód: akta kontroli str. 177-179, 269-273, 275)

Wojewoda prowadził rejestr organizatorów turnusów rehabilitacyjnych (dalej: „rejestr organizatorów”) oraz rejestr ośrodków realizujących turnusy rehabilitacyjne (dalej: „rejestr ośrodków”) w formie kartoteki oraz z wykorzystaniem modułu eBON. Dane w prowadzonych rejestrach w formie tradycyjnej i elektronicznej były na dzień 7 grudnia 2015 r. ze sobą zgodne⁴³. Wnioski o wpis do rejestru organizatorów oraz ośrodków (formularze były dostępne na stronie BIP Urzędu⁴⁴) były w badanym okresie składane w formie papierowej. Po uzyskaniu wpisu pracownik WPS odpowiedzialny za prowadzenie rejestrów wprowadzał podmioty do modułu eBON. Na stronie BIP Urzędu zamieszczony był link do centralnej bazy danych ośrodków i organizatorów turnusów dla osób niepełnosprawnych na portalu Emp@tia⁴⁵, która na dzień 7 grudnia 2015 r. zawierała informacje zgodne z rejestrami prowadzonymi w Urzędzie.

(dowód: akta kontroli str. 202-214, 248-260)

Pracownicy WPS odpowiedzialni za obsługę modułu KDR m.in.: wprowadzali dane o partnerach KDR w rejestrze⁴⁶, obsługiwali deklaracje wprowadzone elektronicznie

⁴³ Na ten dzień rejestr organizatorów oraz rejestr ośrodków liczyły po 41 podmiotów z terenu Województwa posiadających ważne wpisy.

⁴⁴ <http://www.bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/formularze/wniosek-o-uzyskanie-wpisu-do-rejestru-organizatorow-turnusow-rehabilitacyjnych> składany do Wojewody oraz <http://www.bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/formularze/wniosek-o-uzyskanie-wpisu-do-rejestru-osrodkow-w-ktorych-moga-odbywac-sie-turnusy> składany do samorządu województwa i po zaopiniowaniu do Wojewody ; wg stanu na 30 listopada 2015 r.

⁴⁵ <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/dla-swadczeniobiorcow/turnusy/> wg stanu na 30 listopada 2015 r.

⁴⁶ Jeżeli deklaracja przystąpienia do programu została dostarczona w formie pisemnej.

ze strony Projektu MPiPS⁴⁷ oraz obsługiwali podmioty zarejestrowane, np. wprowadzając z inicjatywy partnerów zmiany do umowy. Lista partnerów KDR była aktualizowana na bieżąco w module KDR, a także na stronie BIP Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 229-238, 245-247, 279)

W latach 2013-2015 Urząd nie ponosił wydatków związanych z wdrożeniem i wykorzystywaniem produktów Projektu i nie otrzymał na ten cel dotacji. Jak podała Dyrektor WPS wszystkie czynności były wykonywane przez pracowników WPS w ramach obowiązków służbowych.

(dowód: akta kontroli str. 243-244)

2. MPiPS nie powierzyło pracownikom Urzędu monitorowania wykorzystania na terenie Województwa sprzętu oraz udostępnionych w wyniku realizacji Projektu aplikacji i ich funkcjonalności. Jak wyjaśniła Dyrektor WPS Ministerstwo posiadało dane w tym zakresie przez wykorzystanie możliwości MZT. Poinformowała, że nie przekazywano MPiPS lub innym organom i jednostkom informacji, raportów lub sprawozdań dotyczących wdrażania oraz wykorzystania produktów Projektu w Urzędzie oraz w jednostkach na terenie Województwa. Jedynie w okresie podłączania systemów dziedzicznych do CSIZS informacje o liczbie podłączonych jednostek były przekazywane do j.s.t. oraz ops z terenu Województwa.

(dowód: akta kontroli str.243)

3. W opinii Dyrektor WPS udostępnione w 2014 r. w ramach Projektu aplikacje i funkcjonalności wpłynęły pozytywnie na realizację zadań WPS. Projekt zintegrował dotychczasowe aplikacje, co pomogło w organizacji pracy i przyspieszyło oraz ułatwiło dostęp do baz danych. Dzięki scaleniu w CAS systemów SAC, QuickStat, oraz sFundusz Urząd otrzymał dostęp do głównych obszarów działalności w ramach jednej aplikacji. Został usprawniony i przyspieszony proces zbierania informacji z podległych j.s.t., zarówno w zakresie obsługi finansowej, jak i działalności merytorycznej. Ułatwiony został proces weryfikacji danych sprawozdawczych. WPS ma możliwość tworzenia comiesięcznych sprawozdań jednorazowych na własne potrzeby, np. w zakresie planowania i realizacji wydatków budżetowych, sprawozdań finansowych z działalności domów pomocy społecznej, wydanych skierowań do środowiskowych domów samopomocy, potrzeb związanych z kłeskami żywiołowymi, potrzeb na świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny. Możliwa jest prezentacja graficzna i porównywanie danych z różnych okresów oraz tworzenie własnych reguł sprawdzających sprawozdania sporządzone przez j.s.t..

(dowód: akta kontroli str. 241-244)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

⁴⁷ Podejmowano czynności związane z przygotowaniem i podpisaniem umowy z Wojewodą, w tym sprawdzano dane oraz uzgadniano wysokości ulgi lub rabatu.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK⁴⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Najwyższa Izba Kontroli, odstępując od formułowania wniosków pokontrolnych, nie oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę informacji, o której mowa w art. 62 ustawy o NIK.

Bydgoszcz, dnia 1 lutego 2016 r.

Kontroler
Tadeusz Lewandowski
Doradca techniczny

Tadeusz Lewandowski
.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

Barbara Antkiewicz
.....
podpis

⁴⁸ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1096).